

Aktörernas administrativa kostnader kopplat till elcertifikatsystemet

Kontrollstation 2023 för elcertifikatsystemet

Innehåll

Förord	5
Sammanfattning	6
1 Bakgrund	7
1.1 Uppdraget	7
1.2 Enkätundersökning om administrativa kostnader	7
2 Resultat av enkäten	9
2.1 Kvalitetsgranskning av enkätsvaren.....	9
2.2 Sammanlagd bedömning av underlaget	11
2.3 Sammanställning av arbetstid per aktörsgrupp	11
2.4 Jämförelse mellan olika aktörer	12
2.5 Övriga resultat av enkäten och kommentarer.....	13
3 Beräknade kostnader för administrativt arbete	15
3.1 Beräkningsmetodik kostnader	15
3.2 Sammanställning av kostnader per aktörsgrupp	15
3.3 Elintensiv industri	17
4 Jämförelse mellan kostnader och intäkter	19
4.1 Aktörernas totala kostnader kopplat till elcertifikat.....	19
4.2 Marknadspris för elcertifikat.....	20
4.3 Kostnad som överförs till slutkunden	21
Bilagor	22
Bilaga 1 Frågor i enkäten.....	22
Bilaga 2 Antalet aktörer i det svenska och det norska registret, i de olika storlekskategorierna	25

Förord

Energimyndigheten och Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har genom regeringsuppdraget Kontrollstation 2023 fått i uppdrag att följa elcertifikatmarknadens funktion och utreda om det finns behov av åtgärder för att marknaden ska fungera väl även efter införandet av stoppdatum. Som ett underlag för det fortsatta arbetet och den slutgiltiga rapporten publiceras denna underlagsrapport, som omfattar resultatet av en enkätundersökning avseende marknadsaktörernas administrativa arbete kopplat till elcertifikatsystemet. Syftet med att publicera rapporten är att ge möjlighet för marknadens aktörer att lämna sina synpunkter på innehållet och komplettera myndigheternas bild/beskrivning över läget. Vår fortsatta analys kommer att grundas på resultatet i denna rapport och eftersom enkätsvaren inte är heltäckande är det viktigt att få in kompletterande uppgifter och synpunkter.

Inom kontrollstationen har tidigare publicerats två underlagsrapporter. En som omfattar en analys av kvotpliktsavgiften och de problem som vi ser, samt olika alternativa sätt att beräkna kvotpliktsavgiften. Och en som omfattar avgiftsstrukturen i det svenska kontoföringssystemet Cesar.

Sammanfattning

Energimyndigheten och NVE publicerar denna underlagsrapport för att ge möjlighet för aktörer att lämna synpunkter på underlaget inför den fortsatta analysen inom Kontrollstation 2023. Vår fortsatta analys kommer att grundas på resultatet i denna rapport och eftersom underlaget från enkätsvaren är begränsat är det viktigt att få in kompletterande uppgifter och synpunkter.

Elcertifikatpriserna förväntas bli låga och stabila framöver, vilket gör att aktörernas administrativa kostnader kopplat till elcertifikat kommer få en allt större betydelse. Som en del i underlaget för Kontrollstation 2023 innehåller denna underlagsrapport en redogörelse för de svar som lämnats på en enkätundersökning. Enkätundersökningen omfattar administrativa kostnader kopplat till elcertifikat och har genomförts av Sweco under november 2021 på uppdrag av Energimyndigheten.

I enkäten efterfrågades den arbetstid som lades år 2020 på uppgifter kopplade till elcertifikatsystemet. De administrativa kostnaderna har sedan beräknats utifrån den arbetstid som aktörerna har angett i enkäten. Den beräknade kostnaden har också relaterats till det antal elcertifikat som respektive aktör hanterar, det vill säga mängd tilldelade elcertifikat eller antal elcertifikat i kvotplikt, för att få fram aktörernas administrationskostnad per elcertifikat.

Enkäten skickades ut till alla kvotpliktiga aktörer i Sverige och Norge, samt alla producenter i Norge. Av de svenska producenterna skickades enkäten endast till de producenter med en elproduktion över eller lika med 500 MWh ut. Totalt har 225 svar kunnat användas i analysen vilket ger en svarsfrekvens på 14 procent. Sett till antalet elcertifikat som de svarande hanterar så täcker svaren en större andel av alla elcertifikat, 28 procent för producenter och 50 procent för kvotpliktiga. I systemet är det ett fåtal större aktörer som står för majoriteten av elproduktionen respektive kvotplikten. Tar man hänsyn till detta ökar tillförlitligheten till resultatet.

Resultatet visar att arbetstiden kopplat till elcertifikatsystemet ökar med antalet elcertifikat som aktörerna hanterar, större aktörer har angett fler arbetstimmar. När kostnaden för arbetstiden beräknas per elcertifikat så visar det att de minsta aktörerna har den högsta kostnaden per elcertifikat. Elproducenter har de lägsta kostnaderna för administration per elcertifikat. Kvotpliktiga har högre kostnader troligen beroende på mer administration bland annat i form av den årliga kvotpliktsdeklarationen.

1 Bakgrund

Inom ramen för den gemensamma svensk-norska elcertifikatmarknaden genomförs det med jämna mellanrum så kallade kontrollstationer. Inom kontrollstationerna ska gemensamma utredningar och diskussioner mellan parterna utföras för att värdera behovet av eventuella ändringar eller justeringar i regelverket om elcertifikat.

1.1 Uppdraget

Energimyndigheten fick i februari 2021 i uppdrag av Infrastrukturdepartementet att följa elcertifikatmarknadens funktion samt utreda om det finns behov av åtgärder för att marknaden ska fungera väl även efter stoppdatumet¹, kontrollstation 2023 för elcertifikatsystemet. NVE (Norges vassdrags- og energidirektorat) har fått motsvarande uppdrag av Olje- og energidepartementet. Inom uppdraget ingår att identifiera eventuella marknadsproblem som kan uppstå efter stoppdatum och analysera de administrativa kostnaderna för att upprätthålla systemet fram till dess att det avslutas, samt vid behov föreslå lämpliga åtgärder.

Elcertifikatpriserna förväntas bli låga och stabila framöver, vilket gör att aktörernas administrativa kostnader kopplat till elcertifikat kommer få en allt större betydelse. Som en del i underlaget för Kontrollstation 2023 innehåller denna underlagsrapport en redogörelse för de svar som lämnats på en enkätundersökning som genomförts av Sweco under november 2021 på uppdrag av Energimyndigheten. Enkätundersökningen innefattar frågor om administrativa kostnader kopplat till elcertifikat.

1.2 Enkätundersökning om administrativa kostnader

För att ta reda på vilka administrativa kostnader som olika aktörer har, skickades en enkät ut till svenska och norska aktörer. De frågor som ställdes i enkäten redovisas i bilaga 1. I enkäten efterfrågades den arbetstid som lades år 2020 på uppgifter kopplade till elcertifikatsystemet. Som exempel kan det vara följande uppgifter:

- deklARATION av kvotplikt
- strategiskt arbete kring försäljning, inköp, priser, avtal
- mäklarkostnader
- riskhantering
- informationshantering
- framtagning av elcertifikatavgift till slutkund
- omprövning av elintensiv industri
- överföringar och administration i Cesar/NECS

---

¹ Regeringsbeslut I2021/00669 Uppdrag att följa marknadens funktion och analysera elcertifikatsystemets kostnader inför en kontrollstation 2023

Vi bad även respondenterna att ange hur stor andel av timmarna som läggs på uppgifter av löpande/operativ karaktär respektive andelen av mer strategisk karaktär. Med den operativa arbetstiden avses den tid som går åt för exempelvis deklaration av kvotplikt, överföringar i Cesar, informationshantering och omprövning elintensiv industri. Den strategiska arbetstiden avser den tid som läggs på inköp och försäljning av elcertifikat, arbete med avtal, riskhantering med mera.

Enkäten skickades ut till alla kvotpliktiga aktörer i Sverige och Norge, samt alla producenter i Norge. Av de svenska producenterna valdes de med elproduktion över eller lika med 500 MWh ut. Anledningen till att vi inte frågade alla mindre producenter är att vi redan känner till att de redan har dålig eller ingen lönsamhet räknat med dagens marknadspriser på elcertifikat.

Kontaktuppgifter till norska aktörer hämtades från kontoföringssystemet NECS och för svenska aktörer valdes kontaktuppgifter som angetts i samband med den senaste ansökan eller i den senaste kvotpliktsdeklarationen.

Enkäten skickades till totalt 1 665 mejladresser, och nådde totalt 957 svenska och 559 norska respondenter, efter att studsar räknats bort. Totalt fick vi in 473 svar på första frågan. När man sen har gått vidare till andra frågan har antalet sjunkit till 335 totalt. Räknar man endast de svar som vi kan använda i analysen, det vill säga de som har svarat på frågan om antal tilldelade elcertifikat och/eller kvotplikt samt total arbetstid, återstår 225 svar. Det ger en svarsfrekvens på 14 procent. Sett till antalet elcertifikat som de svarande hanterar så täcker svaren en större andel, 28 procent för producenter och 50 procent för kvotpliktiga. I systemet är det ett fåtal större aktörer som står för majoriteten av elproduktionen respektive kvotplikten. Tar man hänsyn till detta ökar tillförlitligheten till resultaten.

Enkätsvaren har bearbetats av Sweco och en sammanställning av anonyma svar har lämnats vidare till Energimyndigheten.

2 Resultat av enkäten

I det här kapitlet redovisas hur enkätsvaren bearbetades och granskades och hur de administrativa kostnaderna beräknades utifrån enkätsvaren. Slutligen presenteras en sammanställning av de inkomna enkätsvaren.

2.1 Kvalitetsgranskning av enkätsvaren

Svaren på enkäten behövde bearbetas innan de kunde användas för beräkning av olika aktörsgruppers administrativa kostnader. Enkätsvaren jämfördes också med de uppgifter vi har om storlek på aktörer i registret för att se om svaren kan förväntas vara representativa för alla aktörer.

2.1.1 Indelning i aktörsgrupper

I enkäten fick aktörerna välja vilken av följande aktörsgrupper som de tillhör i huvudsak:

- Elleverantör
- Elproducent
- Elintensiv industri
- Kvotpliktig elanvändare
- Nettsällskap

Endast ett alternativ kunde väljas. Svaren på resterande frågor i enkäten hänger tyvärr inte alltid ihop med den aktörsgrupp som de svarande valde. Vald aktörsgrupp stämmer inte heller alltid med aktörsgrupp som finns i vårt register. Det kan bero på att den kontaktperson som vi har mejlat enkäten till svarar för flera olika bolag inom en koncern, har missuppfattat frågan eller svarat felaktigt.

En del svarande har angett både ett antal elcertifikat de har i kvotplikt och ett antal tilldelade elcertifikat. Det kan vara de elleverantörer som även är elproducenter samt de som är kvotpliktiga elanvändare. De elleverantörer som också är producenter kunde i enkäten välja antingen ”Elleverantör” eller ”Elproducent”, inte både och.

Osäkerheten kring vilken aktörsgrupp de svarande faktiskt tillhör har försvårat indelningen och kvalitetsgranskningen av svaren. För att förenkla har indelningen gjorts enligt följande, baserat på de svar som har lämnats i enkäten:

1. *Elproducent – dessa har i enkäten angett ett högre antal tilldelade elcertifikat än antal certifikat i kvotplikt, men inte angett antal MWh el till industriell process.*
2. *Elleverantör – dessa har i enkäten angett ett högre antal elcertifikat i kvotplikt än antal tilldelade elcertifikat, eller lika många elcertifikat i kvotplikt som tilldelade. De har inte angett antal MWh el till industriell process.*
3. *Elintensiv industri – dessa har i enkäten angett antal MWh el till industriell process.*

2.1.2 Jämförelse av enkätsvar med kontoföringsregistren

Enkätsvaren jämfördes med aktörer i kontoföringsregistren för att veta hur många aktörer som svarade och om svaret är representativt. Resultatet av jämförelsen nedan visar att det i högre grad är de större aktörerna i elcertifikatsystemet som har lämnat svar på enkäten.

Elproducenter

För svenska aktörer skickades enkäten bara till elproducenter med en normalårsproduktion på 500 MWh eller mer. De jämförs här med producenter i kontoföringsregistret som har en normalårsproduktion större eller lika med 500 MWh och inte är kvotpliktiga. Utdrag ur kontoföringsregistren gjordes december 2021 och det kan därför ha tillkommit eller försvunnit producenter sedan enkäten besvarades.

Antalet producenter som har svarat är 9 procent jämfört med dem som finns i registren och den mängd tilldelade certifikat som de hanterar motsvarar 25 procent av totalt tilldelade. Totalt sett är det alltså fler av de större producenterna som har lämnat svar på enkäten jämfört med producenter i registren motsvarande år.

Tabell 1 Svenska och norska enkätsvar jämfört med registren (svenska CESAR och norska NECS) – samtliga elproducenter

	Producenter som svarat på enkäten	Producenter i kontoföringsregistren
Antal producenter	121	1 418
Medel (antal tilldelade elcertifikat)	132 764	45 296
Standardavvikelse (antal tilldelade elcertifikat)	450 598	171 168
Totalt antal tilldelade certifikat	16 064 422	64 229 739

Kvotpliktiga

Elleverantörer och elintensiv industri har jämförts med samtliga kvotpliktiga i registren. Det är 14 procent av de kvotpliktiga som har svarat på enkäten, och de står för 48 procent av kvotplikten. Även gällande de kvotpliktiga är det totalt sett fler av de större aktörerna som har lämnat svar på enkäten jämfört med vad som fanns i registren år 2020.

Tabell 2 Svenska och norska enkätsvar jämfört med registren (svenska CESAR och norska NECS) – samtliga kvotpliktiga

	Kvotpliktiga som svarat på enkäten	Samtliga kvotpliktiga i kontoföringsregistren
Antal kvotpliktiga aktörer	158	1 129
Medel (antal elcertifikat i kvotplikt)	115 764	34 080
Standardavvikelse (antal elcertifikat i kvotplikt)	368 848	179 443
Totalt antal elcertifikat i kvotplikt	18 290 682	38 475 964

2.2 Sammanlagd bedömning av underlaget

14 procent är en låg svarsfrekvens och svaren har i högre grad kommit från större aktörer. Det innebär en risk att resultatet inte speglar situationen för alla aktörer i systemet. Till exempel, om de mindre aktörerna skulle ha högre kostnader kan resultatet ge en underskattning av aktörernas genomsnittliga kostnader, eftersom de mindre aktörerna inte har svarat på enkäten i lika stor utsträckning.

Den låga svarsfrekvensen minskar ytterligare resultatets tillförlitlighet. Sett till antalet aktörer har hela 86 procent inte bidragit till resultatet. Sett till antalet elcertifikat täcker dock svaren en större andel, 28 procent för producenter och 50 procent för kvotpliktiga. I systemet är det ett fåtal större aktörer som står för majoriteten av elproduktionen respektive kvotplikten, se bilaga 2. Tar man hänsyn till detta ökar tillförlitligheten till resultatet och skevheten minskar i jämförelse med hela populationen.

2.3 Sammanställning av arbetstid per aktörsgupp

I enkäten har respondenterna ombetts att ange den totala arbetstiden för uppgifter kopplat till elcertifikatsystemet under år 2020. De ombads även ange hur stor andel av arbetstimarna som lades på uppgifter av mer operativ karaktär respektive mer strategiska uppgifter, se frågor i bilaga 1.

För att kunna visa på skillnaderna mellan stora och små aktörer har resultatet delats in efter aktörernas storlek enligt följande:

- Liten – färre än 5 000 elcertifikat i tilldelning och/eller kvotplikt
- Medel – mellan 5 000 och 100 000 elcertifikat i tilldelning och/eller kvotplikt
- Stor – fler än 100 000 elcertifikat i tilldelning och/eller kvotplikt

Tabell 3 Sammanställning av enkätsvar per aktörsgrupp för svenska och norska aktörer. Arbetstiden avser år 2020.

		Antal aktörer	Arbetstid medel per aktör (h)	Total arbetstid för alla svarande (h)	Andel operativt (%)	Andel strategiskt (%)
Producent	liten	26	11	290	67%	33%
	medel	68	30	2 028	50%	50%
	stor	27	204	5 500	41%	59%
Kvotpliktig	liten	38	17	651	62%	38%
	medel	51	59	3 020	54%	46%
	stor	28	415	11 625	68%	32%
Elintensiv industri	liten	39	14	542	79%	21%
	medel	2	77	153	75%	25%
	stor	0				

2.4 Jämförelse mellan olika aktörer

När alla aktörsgrupper jämförs ser man att de som i genomsnitt uppgett att de lägger mest arbetstid på hanteringen av elcertifikat är de stora aktörerna. De som ligger allra högst är stora kvotpliktiga aktörer. De största kvotpliktiga är elleverantörer och de har mer administration än producenter i form av deklaration av kvotplikt, beräkning av elcertifikatavgift till kund mm. De som uppgett att de lägger minst tid i genomsnitt är små elproducenter. Ju mindre elproducent desto mindre finns att tjäna på elcertifikat, och därmed finns incitament att ägna sig åt en så liten mängd administration som möjligt. Överlag lägger mindre aktörer mer tid på operativa arbetsuppgifter och mindre tid på strategiska arbetsuppgifter. För en större producent eller kvotpliktig omsätts mer pengar kopplat till elcertifikat och därmed finns mer incitament att lägga tid på utökad strategiskt arbete med försäljning och inköp.

Kvotpliktiga lägger generellt mer tid på operativt arbete jämfört med producenter. Den grupp som avviker från det resonemanget är gruppen ”kvotpliktig – medel” som har angett en mindre operativ andel än ”producenter – medel”. Att det finns de som är både kvotpliktiga och producenter kan vara en förklaring till denna variation. Cirka 30 procent av de svarande i båda grupperna ”Kvotpliktig” respektive ”Producent” har angett både kvotplikt och tilldelning.

Den aktörsgrupp som uppgett att de i genomsnitt lägger mest tid på operativa uppgifter är elintensiv industri. Det kan förklaras av att de både gör den årliga deklARATIONEN och även omprövas vart tredje år.

2.4.1 *Elintensiv industri*

Till skillnad från övriga kvotpliktiga aktörer så skiljer sig denna aktörsgrupp då de har eget intresse i att vara registrerade som kvotpliktiga i och med att de då inte behöver betala elcertifikatsavgift för el använd till den industriella processen. För den här aktörsgruppen är det därför inte relevant att jämföra de administrativa kostnaderna mot antalet elcertifikat. Istället jämförs de administrativa kostnaderna mot den kostnad de kan undvika genom sin kvotplikt. Den kostnaden relaterar i sin tur till mängden använd el i den industriella processen. I tabell 4 relaterar indelningen i kategorierna liten, medel och stor till mängden el som används i den industriella processen. Liten – mindre än 5 000 MWh el till industriell process, medel – mellan 5 000 och 100 000 MWh el till industriell process, stor – mer än 100 000 MWh el till industriell process.

Tabell 4 Arbetstid med storlekskategorier relaterat till el använd i den industriella processen.

		Antal aktörer	Arbetstid medel per aktör (h)	Summa arbetstid för alla svarande (h)	Andel operativt (%)	Andel strategiskt (%)
Elintensiv industri	liten	10	9	88	82%	18%
	medel	20	18	366	79%	21%
	stor	11	22	241	76%	24%

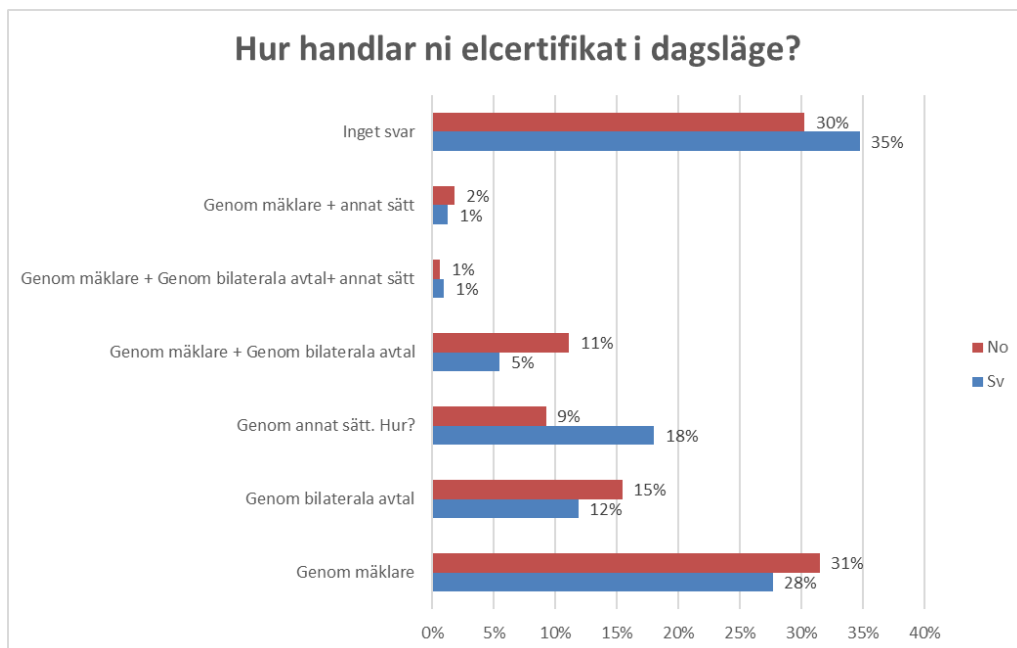
2.5 **Övriga resultat av enkäten och kommentarer**

I enkäten efterfrågades också hur aktörerna handlade med elcertifikat. Aktörerna hade också möjlighet att lämna kommentarer och synpunkter i ett fritextfält.

2.5.1 *Handel med elcertifikat*

I enkäten ställdes frågan om hur aktörer handlade elcertifikat år 2020. Resultatet visar att majoriteten av dem som svarade handlade genom mäklare både i Sverige (28 procent) och i Norge (31 procent). I Sverige uppgav 18 procent av aktörerna att de handlade på ett annat sätt. I Norge handlade 15 procent av aktörerna via bilaterala avtal. Sedan fanns det aktörer som handlade genom en kombination av dessa avtal.

Ett stort antal av aktörer som svarade på enkäten svarade inte på frågan, 30 procent i Norge och 35 procent i Sverige.

Figur 1 Handel med elcertifikat

2.5.2 Synpunkter från aktörer

I enkäten fanns möjlighet att lämna synpunkter vilket totalt 58 aktörer gjorde. Majoriteten av kommentarerna uttryckte missnöje över hur elcertifikatsystemet har utvecklats. Några av de nackdelar med systemet som lyftes fram var höga administrativa kostnader, låga priser på elcertifikaten samt låg nytta med systemet. Vissa aktörer anser att systemet bör avvecklas eller förenklas och att investerare bör kompenseras. Några önskade bättre användarvänlighet i Cesar och på Mina sidor (Energimyndighetens e-tjänst).

3 Beräknade kostnader för administrativt arbete

De administrativa kostnaderna har beräknats utifrån den arbetstid som aktörerna har angett i enkäten. Här redovisas de beräknade kostnaderna per aktörsgrupp och aktörernas storlek. Den beräknade kostnaden har också relaterats till det antal elcertifikat som respektive aktör hanterat, det vill säga tilldelade elcertifikat eller antal elcertifikat i kvotplikt, för att få fram aktörernas administrationskostnad per elcertifikat.

3.1 Beräkningsmetodik kostnader

Timkostnaden antogs till 1 000 kr per timme i kostnadsberäkningarna. Kostnaden per elcertifikat beräknades enligt följande formel:

$$\text{Kostnad per elcertifikat} = \frac{\text{Totala arbetstiden} * \text{timkostnad}}{\text{SUMMA av kvotplikt och tilldelade elcertifikat}}$$

En aktör som har kvotplikt och tilldelning kan välja att använda tilldelade elcertifikat för att uppfylla kvotplikten och för dem skulle det vara mer rättvisande att räkna på max av tilldelning och kvotplikt. Men är det en större aktör så kan det finnas anledning att sälja tilldelade elcertifikat och sedan köpa till ett lägre pris. I det fallet blir summan av tilldelning och kvotplikt mer rättvisande i beräkningarna.

För kostnaden per elcertifikat beräknades också ett viktat medelvärde enligt följande.

$$\text{Viktat medelvärde} = \frac{\left(\text{kostnad} \frac{\text{kr}}{\text{elcert}} \text{aktör 1}\right) * (\text{antal elcertifikat}) + \left(\text{kostnad} \frac{\text{kr}}{\text{elcert}} \text{aktör 2}\right) * (\text{antal elcertifikat}) + \dots}{\text{SUMMA antal elcertifikat}}$$

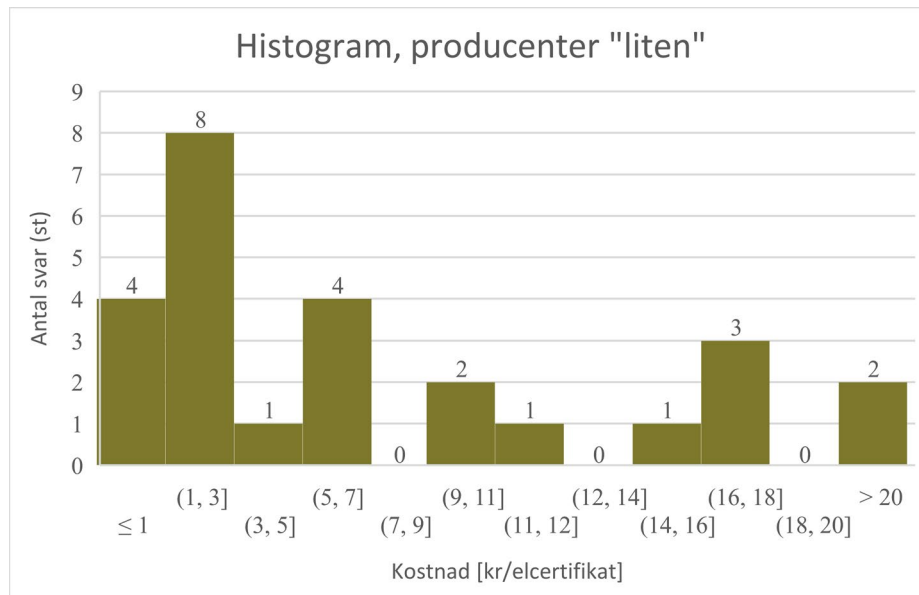
Det är alltså antal elcertifikat som är vikten, ju fler elcertifikat en aktör hanterat desto större betydelse har den aktörens kostnad (kr/elcert) i det viktade medelvärdet. Det viktade medelvärdet tar mer hänsyn till de större aktörernas kostnad per elcertifikat. Både gällande tilldelning av elcertifikat och kvotplikt så är det ett fåtal större aktörer som står för den stora andelen av tilldelningen respektive kvotplikten (se bilaga 2).

3.2 Sammanställning av kostnader per aktörsgrupp

Resultatet visar en skev fördelning av kostnaderna. De flesta hamnar under 10 kr/elcertifikat medan några avviker tydligt från den stora mängden. För producenter har kostnader över 50 kr per elcertifikat hanterats som avvikande. Två aktörer ligger över gränsen, varav den ena över 1 000 kr/elcertifikat. För kvotpliktiga har kostnader över 100

kr/elcertifikat hanterats som avvikande. Där finns 13 st med kostnader på 100 – 3 600 kr/certifikat. Alla avvikande svar finns i gruppen ”liten”.

Om man ser på resultatet för respektive storleksgrupp, liten, medel, stor, ser man att spridningen är stor. Av den anledningen är det mer rättvisande att beräkna medianvärdet än medelvärdet för respektive aktörsgrupp. De avvikande värdena har tagits bort vid beräkningen av medianvärdet eftersom de inte är representativa för populationen.

Figur 2 Antal producenter i gruppen "liten" inom olika intervall för administrativ kostnad (kr/elcertifikat) år 2020.

I följande tabell redovisas medianen och även det viktade medelvärdet. Det viktade medelvärdet ger en bild av de större aktörernas kostnad per elcertifikat. Både gällande tilldelning av elcertifikat och kvotplikt så är det ett fåtal större aktörer som står för den stora andelen av tilldelningen respektive kvotplikten (se bilaga 2).

Tabell 5 Beräknad kostnad för administrativt arbete år 2020. Medianen för gruppen "liten" samt för alla är beräknad när avvikande värden har tagits bort.

		Mediankostnad per grupp (kr/cert)	Mediankostnad alla (kr/cert)	Viktat medelvärde (kr/cert)
Producent	liten	3	1,0	0,5
	medel	1,0		
	stor	0,2		
Kvotpliktig	liten	7	1,2	0,8
	medel	1,2		
	stor	0,3		

Överlag är det de minsta aktörerna som har de högsta administrativa kostnaderna beräknat per elcertifikat. Det beror sannolikt på att de små aktörerna har samma administrativa moment som de stora aktörerna, så som att deklarerar varje år, hantera elcertifikat i Cesar, avtal om köp och försäljning osv. Deras kvotplikt respektive tilldelning är dock låg, varför kostnaden per certifikat blir hög. Kvotpliktiga små aktörer har angett de allra högsta kostnaderna.

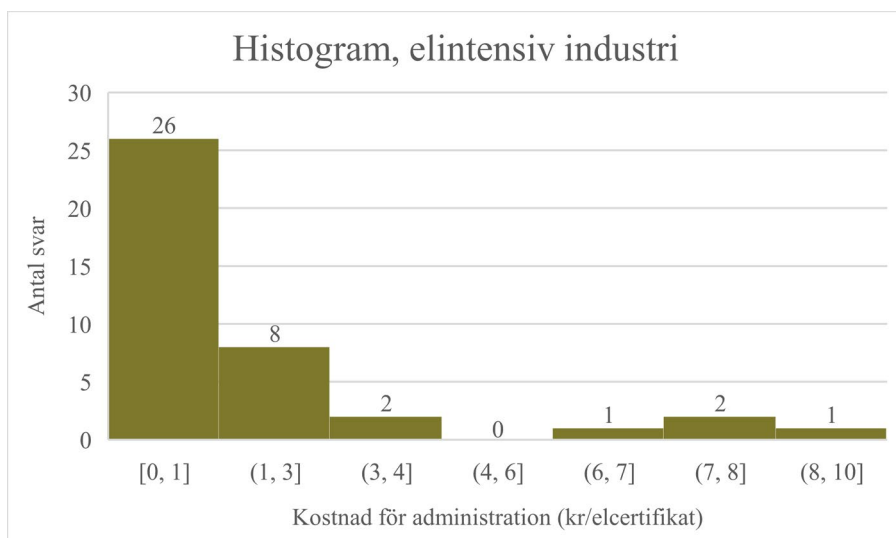
För grupperna medel och stor är kostnaderna något högre för de kvotpliktiga, men i princip de samma för producenter och kvotpliktiga. 30 procent av båda grupperna har angett både kvotplikt och produktion vilket kan bidra till att grupperna har likvärdiga kostnader.

I Tabell 5 beräknas kostnaden per elcertifikat på summan av tilldelning och kvotplikt, vilket då skulle ge en rättvis bild för de som handlar med tilldelade elcertifikat och till sin kvotplikt. För de som använder tilldelade elcertifikat till kvotplikten kan det däremot ge en underskattning av kostnaderna. I det fallet så dubbelräknas elcertifikaten när man summerar dem, och att räkna på max av kvotplikt och tilldelning skulle kunna ge en mer rättvisande bild. Det går dock inte att veta hur gruppen aktörer som är både kvotpliktiga och elproducenter hanterar sina elcertifikat.

3.3 Elintensiv industri

För elintensiv industri är det mer relevant att jämföra de administrativa kostnaderna mot den kostnad de kan undvika genom sin kvotplikt. Den kostnaden relaterar i sin tur till mängden använd el i den industriella processen.

Det finns ett avvikande svar i underlaget där kostnaden per MWh el är över 300 kr, övriga svar anger en kostnad på under 10 kr/MWh el. För kostnader under 10 kr finns också spridning i resultatet. Av den anledningen är det mer rättvisande att beräkna medianvärdet. Det avvikande svaret har tagits bort vid beräkning av medianen.

Figur 3 Antal elintensiv industri inom olika intervall för administrativ kostnad (kr/MWh el till industriell process) år 2020. Det avvikande värdet över 300 kr/certifikat har tagits bort.

I följande tabell redovisas mediankostnaden relaterat till mängden el använd i den industriella processen. Även indelningen i kategorierna liten, medel och stor relaterar till el använd i den industriella processen, liten – mindre än 5 000 MWh el till industriell process, medel – mellan 5 000 och 100 000 MWh el till industriell process, stor – mer än 100 000 MWh el till industriell process.

Tabell 6 Kostnad för administration relaterat till el använd i den industriella processen. Medianen för gruppen "liten" samt för alla är beräknad när avvikande värden har tagits bort.

		Mediankostnad per grupp (kr/MWh)	Median alla (kr/MWh)	Viktat medel (kr/MWh)
Elintensiv industri	liten	2,2	0,4	0,1
	medel	0,5		
	stor	0,02		

Jämför man dessa kostnader med elcertifikatavgiften så är kostnaden för administration låg för den här gruppen. Den genomsnittliga elcertifikatavgiften för 2020 var 1,8 öre/kWh (18 kr/MWh).

4 Jämförelse mellan kostnader och intäkter

Enkätsvaren ger en indikation om hur stora administrationskostnaderna är för de olika aktörerna. Men aktörerna har även andra kostnader kopplat till elcertifikatsystemet. I det här avsnittet ser vi på den totala kostnaden för aktörerna i proportion till marknadspriset på elcertifikat.

4.1 Aktörernas totala kostnader kopplat till elcertifikat

Förutom det egna administrativa arbete som aktörerna har kopplat till elcertifikatsystemet har de även kostnader för avgifter för kontoföringssystemet Cesar i Sverige, respektive NECS i Norge.

Den svenska kontoföringsmyndigheten tar ut en lagringsavgift på 0,03 kronor för varje registrerat elcertifikat samt en årsavgift på 200 kr/år. Lagringsavgiften beräknas på det högsta antal elcertifikat som samtidigt varit registrerade på kontot under ett kvartal och faktureras därmed fyra gånger per år².

Den norska kontoföringsmyndigheten har samma lagringsavgift, 0,03 NOK per elcertifikat, som beräknas och faktureras på samma sätt som i Sverige. Norska producenter betalar även 0,25 NOK per utfärdat elcertifikat.

Eftersom elcertifikaten vanligen lagras på producenternas konton innebär det att producenterna betalar mer i lagringsavgift per år än de kvotpliktiga aktörerna, baserat på antagandet att producenter har elcertifikaten på kontot fram till sista kvartalet innan annullering då dessa överförs till de kvotpliktiga aktörerna inför annulleringen. De elcertifikat som tilldelas första kvartalet kostar då 5 ggr lagringsavgiften för producenter, medan elcertifikat som tilldelas kvartal 4 kostar 2 ggr lagringsavgiften för producenter.

Om vi gör antagandet att producenterna i snitt betalar lagringsavgiften för tre kvartal för varje elcertifikat innebär det ytterligare 9 öre/elcertifikat för producenterna plus utfärdandavgiften 25 öre för norska producenter.

Det viktade medelvärdet för administrativa kostnader för producenter är 0,5 kr/elcertifikat. Det innebär en total kostnad avrundat till 0,6 kr/elcertifikat för svenska producenter, 0,8 kr/elcertifikat för norska. För kvotpliktiga tillkommer lagringsavgiften, vi antar att en avgift betalas två gånger 0,03 kr per elcertifikat. Räknat med det viktade medelvärdet så

---

² Energimyndigheten summerar de lagringsavgifter som uppkommer per kvartal och fakturerar avgifterna endast om de uppgår till minst 50 kr. Det innebär att saldot måste överstiga 1666 elcertifikat ett kvartal för att lagringsavgiften ska faktureras.

blir totala kostnaden avrundat till 0,8 kr/elcertifikat för både svenska och norska kvotpliktiga.

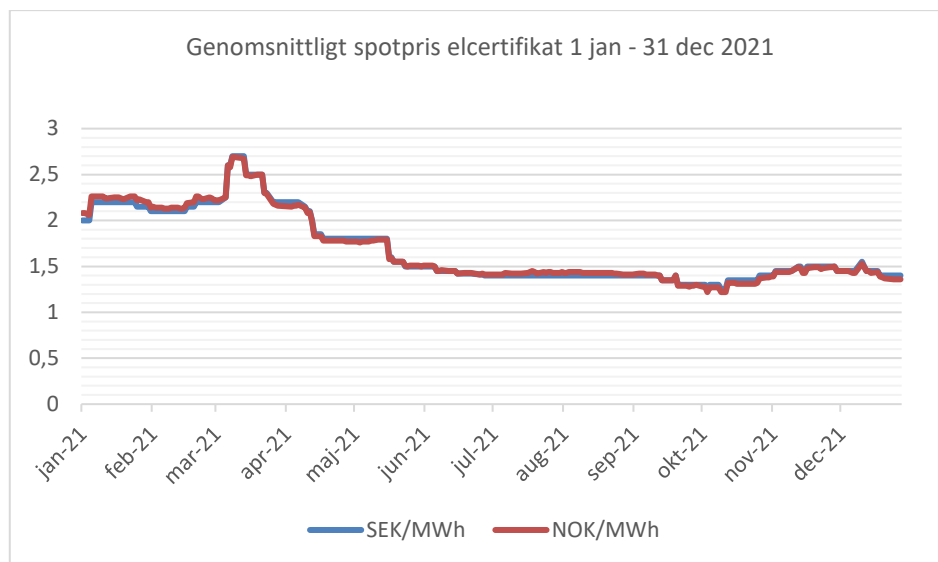
Tabell 7 Kostnad för administrativt arbete samt avgifter för kontoföringen, beräknat per elcertifikat.

	Viktat medel adm. kostnader (kr/elcert)	Antagen lagringsavgift (kr/elcert)	Utfärdandeavgift NECS (kr/elcert)	Summa (kr/elcert) NO	Summa (kr/elcert) SE
Producenter	0,5	0,09	0,25	0,8	0,6
Kvotpliktiga	0,8	0,06		0,8	0,8

Det kan även finnas andra kostnader som inte är med i den här sammanställningen. Till exempel har en av de svarande kommenterat att de har kostnader kopplat till IT-system som inte kunde redovisas i enkätsvaret.

4.2 Marknadspris för elcertifikat

Priserna på elcertifikat har under den senare delen av 2021 stabiliserat sig runt 1,4 kr. Priserna för framtida kontrakt ligger något högre, runt 1,7 kr/cert, se Tabell 8.

Figur 4 Spotpriset under 2021 (källa SKM).

Tabell 8 Spotpris samt framtida marskontrakt, alla priser från Svensk Kraftmäkling februari 2022.

	SEK/MWh
Spotpris feb -22	1,25
Mars 2022	1,6
Mars 2023	1,7
Mars 2024	1,7

4.3 Kostnad som överförs till slutkunden

Slutkundens kostnad består av priset för elcertifikaten plus de administrativa kostnader som elleverantörerna har. Vi har valt att använda det framtida marknadspriset enligt marskontrakt 1,7 kr/elcertifikat och lagt till kvotpliktigas kostnad enligt Tabell 7.

Det som kommer producenten till nytta är priset för elcertifikaten minus producentens administrativa kostnader. I Tabell 9 har vi använt det framtida priset 1,7 kr/elcertifikat och dragit bort producentens kostnad enligt Tabell 7, och sedan beräknat hur stor andel det utgör av kostnaden som överförs till slutkunden.

Tabell 9 Kostnad som överförs till slutkunden samt andel av slutkundens kostnad som kommer producenten till nytta.

	Norge	Sverige
Kostnad som överförs till slutkunden (kr/elcertifikat)	2,5	2,5
Andel av slutkundens kostnad som kommer producenten till nytta, jämfört med dagens marknadspris	46%	36%

Om slutkundens kostnad beräknas utifrån detta blir det, med 2023 års kvot (i Sverige) på 26,4 procent, 0,07 öre/kWh. Det är betydligt lägre än 2020 års kostnad för slutkunden på 1,8 öre/kWh vilket förklaras av lägre pris för elcertifikaten.

Bilagor

Bilaga 1 Frågor i enkäten

Välkommen till den här enkäten om administrativa kostnader kopplat till elcertifikatsystemet!

Vi vet att det kan vara svårt att svara exakt på frågorna om antal och timmar. Försök gärna ändå att uppskatta värdena, det ger värdefull information till oss.

FRÅGOR OM ER SOM AKTÖR

Vilken typ av aktör tillhör eller representerar du/ni i huvudsak?

Endast ett svar kan lämnas

- Elproducent
- Elleverantör
- Elintensiv industri
- Kvotpliktig elanvändare
- Nettsällskap

Hur stor var företagets/organisationens kvotplikt år 2020?

- antal elcertifikat i kvotplikt år 2020 *Svara värdet 0 om ni inte har någon kvotplikt*

Hur stor var företagets/organisationens tilldelning av elcertifikat år 2020?

- antal elcertifikat tilldelat år 2020 Svara värdet 0 om ni inte har någon tilldelning

Hur många anläggningar som tilldelades elcertifikat hanterade ni år 2020?

- antal anläggningar

Ange antal anläggningar registrerade hos Energimyndigheten eller NVE. Ange endast ert företags/organisations egna anläggningar. En anläggning definieras i detta fall som en eller flera produktionsenheter bakom samma mätpunkt.

Hur mycket el sålde ni till slutkund år 2020?

- MWh Svara värdet 0 om ni inte har sålt el till slutkund

Hur många slutkunder hade ni år 2020?

- antal kunder Svara värdet 0 om ni inte har haft några elkunder

Hur handlar ni elcertifikat i dagsläget?

Flera svar kan lämnas

- Genom mäklare
- Genom bilaterala avtal
- Genom annat sätt. Hur?

FRÅGOR OM TIDSÅTGÅNG FÖR ADMINISTRATION ÅR 2020 KOPPLAT TILL ELCERTIFIKAT

Uppskatta den totala arbetstiden för uppgifter kopplade till elcertifikatsystemet under år 2020, inklusive eventuella konsult- och mäklartimmar.

Exempel: deklaration av kvotplikt, strategiskt arbete kring priser/inköp/försäljning, avtal, mäklarkostnader, framtagning av elcertifikatavgift till slutkund, omprövning elintensiv industri, överföringar och administration i Cesar.

- antal timmar år 2020

Fördela den totala administrativa arbetstiden ovan för uppgifter kopplade till elcertifikatsystemet under år 2020

på löpande/operativa resp. övriga/strategiska uppgifter, inklusive eventuella konsult- och mäklartimmar.

- LÖPANDE/OPERATIVA UPPGIFTER
andel i % av timmarna

Exempel på löpande administrativa uppgifter: deklaration av kvotplikt, omprövning elintensiv industri, informationshantering ex. frågor från kunder om elcertifikat, överföringar och administration i Cesar

- ÖVRIGA/STRATEGISKA UPPGIFTER
andel i % av timmarna

Exempel på övriga uppgifter: strategiskt arbete kring priser/inköp/försäljning, informationshantering vid ändringar i regelverket t ex teknisk justering, avtal, mäklarkostnader, riskhantering

Om du har synpunkter som du vill dela med Energimyndigheten kring administrativa kostnader som är kopplade till elcertifikat, kommentera det gärna här:

- Fritextfält

Bilaga 2 Antalet aktörer i det svenska och det norska registret, i de olika storlekskategorierna

Nedan tabell visar antal producenter och hur stor andel av den totala normalårsproduktionen inom elcertifikatsystemet som finns i respektive kategori liten-medel-stor. De små producenterna är många till antalet men står för endast 2 procent av tilldelade elcertifikat. En stor del av de tilldelade elcertifikaten, 79 procent, tilldelas de 141 största producenterna.

Tabell Antal elproducenter i svenska och norska registren och deras produktion uppdelat efter storlek.

	Antal elproducenter i systemet i varje kategori	Deras totala produktion (MWh)	Andel av produktionen (%)
Liten (<5 000)	6 416	1 166 575	2%
Medel	646	12 158 114	19%
Stor (>100 000)	141	50 905 050	79%

De små kvotpliktiga står för majoriteten av antalet registrerade kvotpliktiga i systemet. Men några få stora kvotpliktiga aktörer står för majoriteten av den totala kvotplikten i systemet.

Tabell Antal kvotpliktiga i svenska och norska registren och deras totala kvotplikt uppdelat per storlekskategori

	Antal elleverantörer i systemet i varje kategori	Deras totala kvotplikt (MWh)	Andel av den totala kvotplikten (%)
Liten (<5 000)	822	426 599	1%
Medel	240	5 807 579	15%
Stor (>100 000)	67	32 241 786	84%